

1. Välj skiffer, format och beräkna mängden
2. Förbered underlaget
3. Anpassa och kapa skifferplattorna
4. Planera skifferplattornas placering
5. Förbered limningen
6. Blanda limmet
7. Dubbellimma skifferplattorna
8. Tvätta och låt limmet härda
9. Impregnera skiffern före fogning
10. Fogning
11. Applicera fogmassan och tvätta
12. Akrylfogning mot taket
13. Silikonfogning mot golvet
14. Torktid och eventuell slutimpregnering

DU BEHÖVER:

[Skifferplattor Ljus Oppdal / Offerdal →](#)

- Tumstock
- Sandpapper kornstorlek 120
- Dammsugare
- Vattensåg
- Laser och/eller vattenpass
- Murslev
- Slätspackel och tandspackel
- 10 eller 12 mm kakelkryss samt kilar
- Hink och svamp
- Skifferlim
- Borrvisp
- Maskeringstejp
- Impregnering (Akemi Antifläck)
- Fogmassa för natursten
- Fogbräda
- Tvättset (washboy)
- Akrylfogmassa
- Fogpistol och fogutjämnare
- Såpvatten
- M-silikon

En lite tråkig vägg eller brandmur kan lyftas fram och bli en dekorativ mittpunkt i rummet. Det krävs inte stora ytor för att ge rummet ett rejält estetiskt lyft. I den här guiden visar vi steg för steg hur du limmar skifferplattor på en vägg. Vi använder en liten rumsavdelare som exempel. Den kläs med skifferplattor på alla fyra sidor och avslutas med hörnlister.

Det första du gör när du ska limma skifferplattor på en vägg är att välja önskad skiffertyp och format och beräkna hur mycket skiffer du behöver.

Ljus Oppdalsskiffer har till exempel varma, ljusa färgskiftningar, medan Offerdalsskiffer har mörkare gråtoner och en vågig yta. Det här är två skiffertyper som ger helt olika uttryck.

Du kan också välja mellan olika ytbehandlingar, som naturyta, antikborstad eller sidenborstad.

Bestäm sedan format. De vanligaste standardbredderna är 20, 30 och 40 cm, och den vanliga tjockleken ligger mellan 1 och 2 cm.

Mät upp ytan som ska täckas och ta hänsyn till olika förutsättningar, till exempel om du ska använda hörnlister, önskad fogbredd och liknande.

I vårt exempel har vi valt Offerdalsskiffer med 40 cm bredd och naturyta. Skiffern ska löpa som hela element upp längs väggen på alla fyra sidor, mot en list i varje hörn.

Du kan antingen beställa skiffern färdiganpassad efter exakta mått eller beställa standardmått som du kapar till själv. Om du ska anpassa skiffers längd själv bör du lägga till cirka 5 procent extra för att ta höjd för spill vid kapning.

2. Förbered underlaget

När du har mätt upp, beräknat mängden, beställt och fått plattorna levererade är det dags att förbereda ytan före limningen.

Slipa ytan med slippapper. En kornstorlek på omkring 120 passar bra. Underlaget ska vara lagom matt och fritt från fett, tvål och eventuella lösa partiklar.

Om ytan är målad, som i vårt exempel, behöver du inte applicera primer. Har du en obehandlad gipsskiva eller liknande är det en fördel att använda primer. Följ i så fall primertillverkarens anvisningar.

Om du ska använda hörnlister monteras dessa nu. Här används en typ av hörnlist som limmas fast på underlaget samtidigt som skiffern. Listerna tejpas upp så att de enkelt kan justeras under limningen.

3. Anpassa och kapa skifferplattorna

När underlaget är förberett är det dags att anpassa skiffen på längden.

På en vägg där skiffen måste anpassas mycket exakt till bestämda längder bör du använda lämpliga verktyg. Här används en mobil våtsåg. Sådana sågar kan hyras hos uthyrningsföretag och kan även lånas hos vissa av våra återförsäljare vid köp av skiffer.

Använd ett sågblad avsett för kapning av plattor. Här används en diamantklinga med sammanhängande skäregg, som lämpar sig för fina och precisa snitt.

Mät väggens längd och markera på båda sidor av skifferplattan där den ska kapas. På en mörk och lite ojäm naturyta kan markeringen vara svår att se. Ett tips är att sätta dit en bit tejp och föra över markeringen till den. Ett annat alternativ är att ritsa markeringen direkt i skiffen med en tapetkniv.

Använd skyddsutrustning som skyddsglasögon och hörselskydd.

Lägg plattan på plats i våtsågen och justera den så att sågbladet träffar markeringen. Fäst plattan i rätt läge och kapa. Tryck inte för att öka sågens hastighet. Låt den arbeta lätt och själv bestämma takten i snittet. Trycker du för hårt kan snittet bli flisigt.

Tvätta bort sågslam, torka av överflödigt vatten och låt plattan torka.

Anpassa gärna skiffen till hela väggen, eller till båda sidorna av en rumsavdelare, samtidigt. Då har du alla plattor klara innan du börjar limma.

4. Planera skifferplattornas placering

Skiffer är ett naturmaterial med naturliga variationer och olika färgskiftningar i ytan.

Lägg därför gärna ut plattorna före monteringen och planera en fin blandning på väggen så att du får det uttryck du önskar. Du kan till exempel se till att de olika färgskiftningarna fördelas jämnt.

Märk skifferplattorna med blyertspenna så att du vet var varje

platta ska placeras.

5. Förbered limningen

När underlaget är förberett, skiffern är måttanpassad och du har planerat plattornas placering är det dags att limma.

Har du tillgång till laser och vinkelhake är det användbara hjälpmedel när du ska planera placeringen av den första plattan.

Eventuella ojämnheter i väggen kan jämnas ut med hjälp av limmets tjocklek och hörnlisternas placering.

Om du limmar skifferplattor ovanför ett parkettgolv är det klokt att lägga en expansionslist eller liknande. Det förhindrar att parketten limmas fast. Ett parkettgolv är flytande och måste kunna röra sig lite.

Ta fram utrustningen du behöver. Förutom ett lämpligt skifferlim behöver du:

- murslev
- slätspackel
- fixkam
- 10 eller 12 mm kakelkryss
- kilar
- tvätthink och svamp

Vid limning på gipsvägg rekommenderas ett högelastiskt lim för släta ytor för att säkerställa god vidhäftning.

6. Blanda limmet

Blanda limmet enligt tillverkarens anvisningar. Häll vatten i en hink och tillsätt lim. Använd en blandarvisp till bormaskin eller blanda för hand med till exempel en murslev och rör om ordentligt.

Kontrollera konsistensen under tiden och justera med mer vatten eller lim vid behov. Limmet ska ha en konsistens som gör att det sitter kvar på mursleven.

Låt limmet stå i 2–3 minuter innan du rör om det igen.

Du kan gärna testa att limmet passar för det släta underlaget. Pressa lim mot väggen och dra bort verktyget igen. Limmet ska fästa ordentligt och täcka underlaget så att väggen inte syns

igenom.

7. Dubbellimma skifferplattorna

När limmet är klart kan den första raden limmas.

Skiffern ska dubbellimmas. Det innebär att du applicerar lim både på underlaget och på skifferplattans baksida för att säkerställa 100 procents limtäckning.

Se till att skifferns baksida är helt fri från damm. Torka av med en dammtrasa eller använd en dammsugare.

Applicera lim på väggen med murslev och slätspackel. Applicera sedan lim på skifferplattans baksida med slätspackel, följt av mer lim med en 10 eller 12 mm fixkam. Se till att limmet täcker ordentligt ända ut i kanterna.

Sätt skiffern på plats på väggen. Pressa in den och rör plattan lite så att du får en kompakt förbindelse mellan skiffern och underlaget.

Sätt in kilar mot golvet och justera så att den första plattan står rätt, gärna med hjälp av laser. Kontrollera också med vattenpass.

Torka bort eventuellt limspill efter hand. Det sparar dig mycket arbete senare.

Upprepa processen med nästa platta. Här använder vi ett fogavstånd på cirka 2 mm. Använd gärna kakelkryss, snöre eller andra distanser som plattan kan skjutas mot. Sätt kakelkryss i fogen innan du pressar skiffern på plats.

Tvätta bort limspill med en svamp och kontrollera med ett långt vattenpass över båda plattorna.

Ett bra tips är att röra om limmet i hinken med jämna mellanrum. Det är särskilt viktigt om du arbetar i ett varmt rum. Limmet kan snabbt bilda en hinna på ytan. Genom att röra om regelbundet håller du det smidigt och förlänger användningstiden.

8. Tvätta och låt limmet härda

När alla plattor är limmade tar du bort kakelkryssen och tvättar bort alla limrester med varmt vatten.

Det är viktigt att göra den här noggranna rengöringen så snart

som möjligt efter limningen, medan limmet fortfarande är lätt att ta bort.

Låt sedan allt härda i minst ett dygn. Det finns också snabbhårdande limtyper. Följ alltid bruksanvisningen från den aktuella limleverantören.

9. Impregnera skiffen före fogning

Ett bra tips är att impregnera skifferplattorna före fogningen. Det hjälper till att undvika fogslöjor och fläckar, eftersom fogspill inte fäster lika lätt och blir enklare att tvätta bort. Maskera eventuella hörnlistor och annat runt skiffen som inte ska impregneras.

Vi rekommenderar Akemis osynliga impregnering Antiflekk. Dessutom behöver du en svamp och gärna handskar.

Skaka flaskan ordentligt. Håll lite impregneringsmedel på svampen och börja alltid högst upp på väggen. Arbeta dig sedan nedåt.

Skiffer med naturyta har en del struktur. Applicera därför gärna impregneringsmedlet med cirkelrörelser för att säkerställa full täckning.

10. Fogning

När skiffen är på plats, limmet har härdat och plattorna är impregnerade är det dags att foga.

När du väljer fogmassa är det viktigt att ta hänsyn till fogbredden. Ju smalare fogar, desto finkornigare fogmassa behövs för att få en kompakt fyllning. I det här fallet har vi smala fogar och använder därför en finkornig kakelfog.

Fogmassa finns i många färgnyanser, och färgvalet har stor inverkan på det visuella uttrycket.

Om du vill framhäva själva skiffen och få ett så enhetligt och lugnt uttryck som möjligt bör du välja en färg som ligger så nära skiffens egen färg som möjligt. Då blir fogarna mindre synliga.

Om du däremot vill framhäva mönstret väljer du en fogfärg som skiljer sig från skiffen.

Här vill vi framhäva skiffen och få väggen att se så massiv ut som möjligt. Därför har vi valt en antracitgrå fogmassa som

ligger nära skifferns färg.

Ta fram en murslev, en fogbräda som passar fogbredden, en hink med vatten för blandning av fogmassa samt tvättvatten och svamp.

Här använder vi en så kallad "washboy", ett tvättset som gör det enklare att rengöra effektivt.

Det är viktigt att tvätta fogarna snabbt och effektivt efter fogningen, innan fogspill hinner fästa. Impregneringen som applicerades i förväg bidrar också till att minska risken för fogslöjor.

Eftersom tiden är viktig bör du inte foga för stora ytor innan du tvättar. Arbeta i etapper och blanda därför inte heller för mycket fogmassa åt gången.

11. Applicera fogmassan och tvätta

Häll fogmassa i en hink med vatten och blanda med murslev.

Önskad konsistens beror på fogbredden. Har du smala fogar, som de 2 mm breda fogarna vi har här, måste fogmassan vara lite lösare än vid breda fogar. Det säkerställer att fogarna fylls helt med fogmassa.

Börja högst upp på väggen och arbeta dig nedåt. Pressa in fogmassan ordentligt så att fogarna fylls helt.

Så snart du har fogat en relativt liten yta börjar du tvätta. Vrid ur svampen ordentligt. Den ska inte droppa.

För svampen lätt över skiffern. Tryck inte för hårt med svampen, eftersom du då riskerar att tvätta bort fogmassa ur fogarna.

Dra lätt och diagonalt över en gång. Det är viktigt att du inte för samma sida av svampen över skiffern flera gånger, eftersom du då bara riskerar att smeta ut fogmassan. Skölj svampen och fortsätt.

När du har tvättat hela området gör du en noggrann slutkontroll för att ta bort eventuella rester. Gör gärna en tredje tvättomgång för att vara säker på att inga fogslöjor finns kvar på skiffern eller hörnlisterna.

12. Akrylfogning mot taket

När fogningen är klar återstår den sista finishen: akrylfogning, silikonfogning och eventuellt en sista impregnering så att även fogarna impregneras.

I övergången mellan skiffer och tak läggs en övermålningsbar akrylfogmassa.

Förutom akrylfogmassa behöver du en fogpistol, ett fogverktyg och en bit kartong.

För att säkerställa god vidhäftning är det viktigt att området är rengjort och fritt från fett och damm. Torka gärna av skifferkanten med lite papper fuktat med aceton och dammsug sedan.

Maskera skiffern. Tryck några gånger på fogpistolen och applicera en tunn sträng akryl i övergången mellan skiffer och tak.

Pressa fogverktyget ordentligt in i hörnet och dra det mot dig. Stryk av överskottet på kartongbiten. Jämna gärna till med ett fuktigt finger till sist.

Ta bort maskeringstejpen och låt akrylfogmassan torka.

OBS: Vit akryl kan gulna lite med tiden. Eftersom den är övermålningsbar kan den fräschas upp med ett lager färg vid behov.

13. Silikonfogning mot golvet

Längst ned på väggen, i övergången mellan skiffer och golv, läggs en rörelsefog med silikonmassa avsedd för natursten.

Observera att vanlig silikon kan ge mörka fläckar på natursten. En lämplig naturstenssilikon orsakar inte den här typen av missfärgning längs kanterna och passar därför särskilt bra för bland annat skiffer.

Här använder vi silikon i samma färg som fogmassan, alltså antracitgrå.

Du behöver lämplig silikonmassa, fogpistol, fogverktyg, en bit kartong och en sprayflaska med Zalovann. Det är också bra att ha hushållspapper till hands och god arbetsbelysning, eftersom detta är precisionsarbete.

Även här måste området vara rengjort och fritt från fett och damm för att säkerställa god vidhäftning. Torka gärna av skifferkanterna med papper fuktat med aceton och dammsug området.

Tryck på fogpistolen 2–3 gånger och applicera en tunn sträng silikon i övergången mellan skifferplatta och golv.

Spraya på lite Zalovann innan du använder fogverktyget för att dra bort överskottet. Torka av överskottet på kartongbiten.

14. Torktid och eventuell slutimpregnering

Beroende på hur mycket lim som har använts vid monteringen av skiffen kan väggen behöva torka från några dagar till flera veckor.

Eftersom skiffen impregnerades före fogningen låter vi först väggen stå så att den kan torka genom fogarna.

När allt är helt torrt, efter cirka 5–10 dagar, kan du överväga att impregnera hela väggen, inklusive fogarna.

Vi har en separat film om impregnering av skiffer, där vi visar hela processen steg för steg.